

NEET
to
Know

Getuigenis Othman

JONGEREN MAKEN DE STAD!

www.jes.be

Hallo, ik ben Othman Tarfous.

Wat & Wie?

Arbeidsmarktinfo Jeugdsector

16 november 2023

Arzu Cetin

KRAPTE

ALGEMEEN

De arbeidsmarkt was nog nooit zo krap

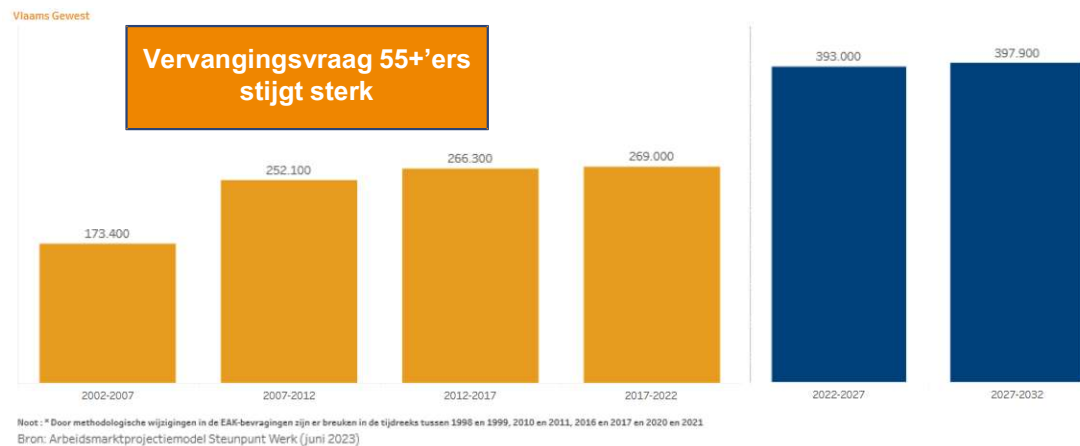

Krapte op de arbeidsmarkt is een blijver

Torenhoge vervangingsvraag door vergrijzing

Het aantal werkenden dat de arbeidsmarkt verlaat, ligt veel hoger dan het aantal jongeren dat toetreedt.

Bron: [Steunpunt Werk](#), 2023

Cijfers jongeren voor Vlaanderen, provincies en Brussel

Jongeren maken vaak deel uit van zwakkere klantenprofielen

43,1% van de wz heeft geen diploma secundair onderwijs

28,9% is 2 jaar of langer werkloos

5

Werkzoekenden zonder werk	Kengetallen			
	Totaal	September 2023	Aandeel	Jaarvershil
Werk situatie				
Werkzoekenden zonder werk	214.813		100,0%	+17,2%
In bemiddeling	170.472		79,4%	+21,3%
In opleiding of voortraject	27.627		12,9%	+25,7%
Niet inzetbaar op lange termijn	16.714		7,8%	-19,6%
Geslacht				
Mannen	107.281		49,9%	+12,8%
Vrouwen	107.532		50,1%	+21,8%
Leeftijd				
< 25 jaar	38.232		17,8%	+22,9%
25 t/m 59 jaar	155.555		72,4%	+19,3%
>= 60 jaar	21.026		9,8%	-3,5%
Studies				
Laaggeschoold	92.492		43,1%	+19,7%
Middengeschoold	73.200		34,1%	+12,1%
Hooggeschoold	48.911		22,8%	+20,2%
Onbekend	210		0,1%	+107,9%
Werkloosheidsduur				
< 1 jaar	119.045		55,4%	+30,0%
1 tot 2 jaar	33.793		15,7%	+20,3%
>= 2 jaar	61.975		28,9%	-2,1%
Nationaliteit				
EU	165.420		77,0%	+9,0%
Niet-EU	49.393		23,0%	+56,7%
Origine				
Autochtonen	128.962		60,0%	+6,3%
Allochtonen	85.851		40,0%	+38,4%
Arbeidsbeperking				
Ja	34.223		15,9%	-1,5%
Nee	180.590		84,1%	+21,5%
Weinig kennis NL				
Ja	60.658		28,2%	+52,2%
...

Bron: VDAB [Arvastat](#)

KRAPTE

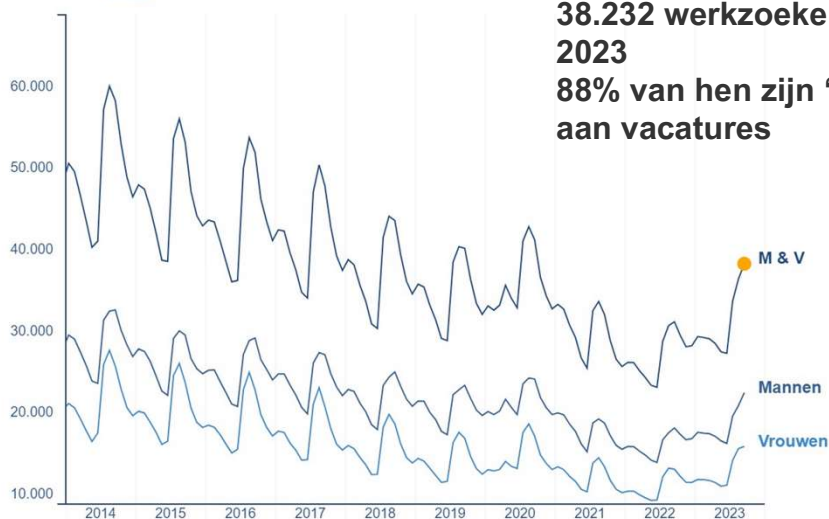
Werkzoekende jongeren: duidelijke stijging maar nog steeds laag

Vacatures heel Vlaanderen: daling in zicht. Maar nog steeds hoog

6

Werkzoekenden zonder werk
Totaal

Leeftijd < 25 jaar

uitbreiding van de populatie, instroom van Afghaanse en Oekraïense vluchtelingen

Evolutie van het aantal vacatures
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld

(Ontvangen vacatures in de laatste 12 maanden)

Bron: VDAB [Arvastat](#)

Brussel

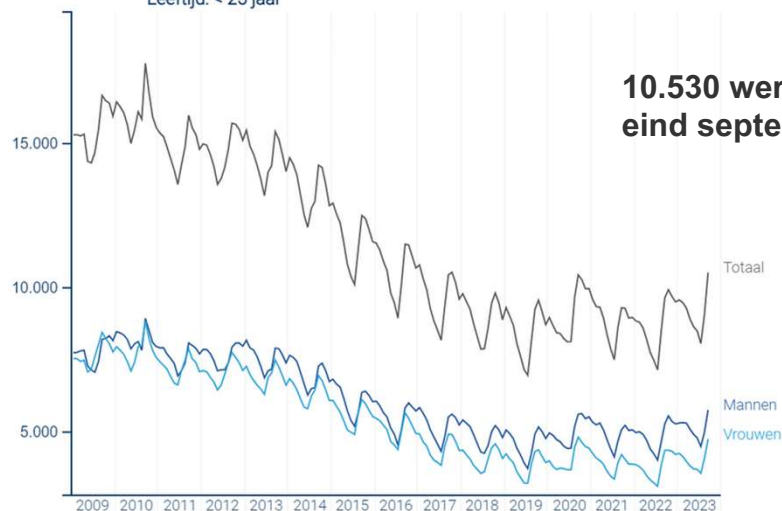
Werkzoekende jongeren: Krapte aanwezig maar de reserve is vele malen groter

Vacatures Brussel: genormaliseerd na sterke stijging post-corona

7

Evolutie over 15 jaar van het aantal NWWZ
Leeftijd: < 25 jaar

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

55.228 ontvangen vacatures rechtstreeks aan Actiris gemeld tussen okt 2022 en sept 2023 excl. partners

Eind september 2023 waren er nog 13.379 openstaande vacatures

Evolutie over 15 jaar van het aantal ontvangen WA (cumul 12 maanden)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Bron: Rechtstreeks door Actiris ontvangen

Bron: Actiris, [Viewstat](#)

Vlaanderen telt
38.232
werkzoekende
jongeren
zonder werk
(eind
september
2023)

1/4 daarvan is
zeer kwetsbaar

Evolutie over 1 jaar van werkzoekenden zonder werk

Leeftijd < 25 jaar

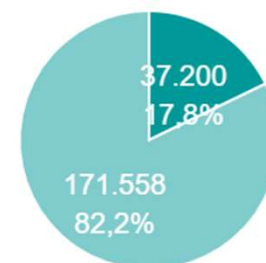
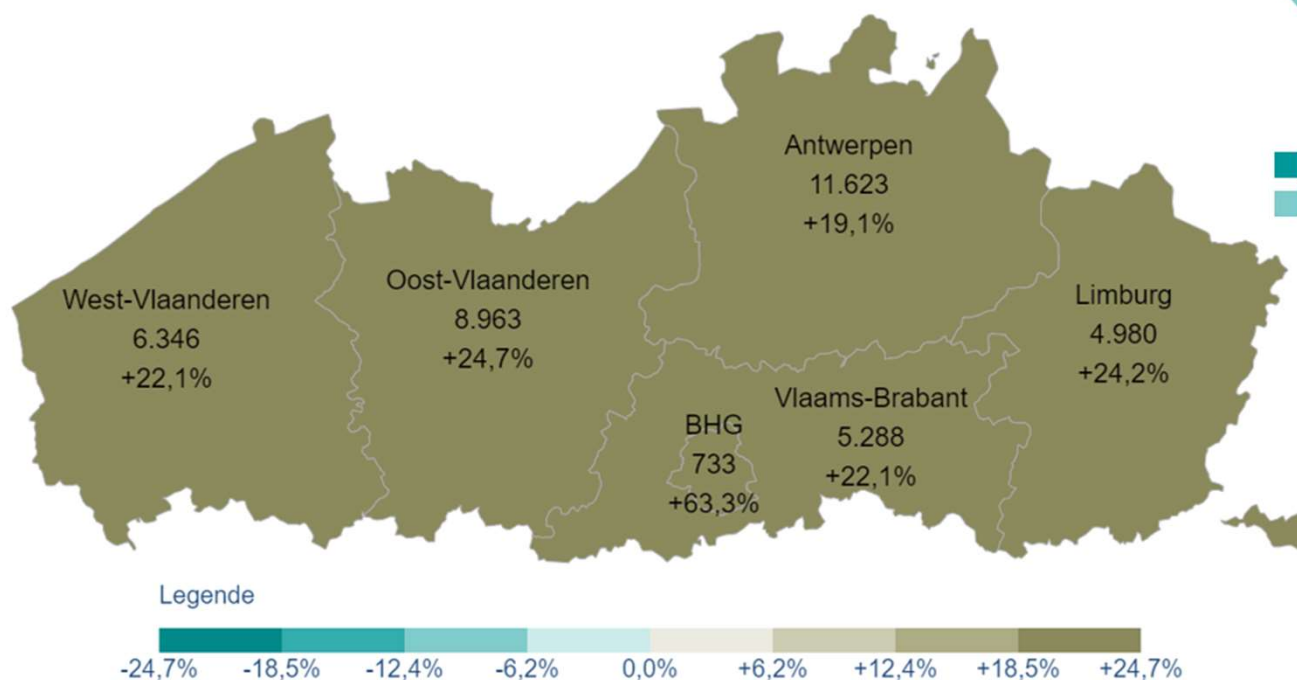
Totaal 38.232 | +22,9%

Vlaanderen 37.200 | +22,0%

September 2023

Buiten Vlaanderen en BHG

299
+68,0%

Aandeel
< 25 jaar

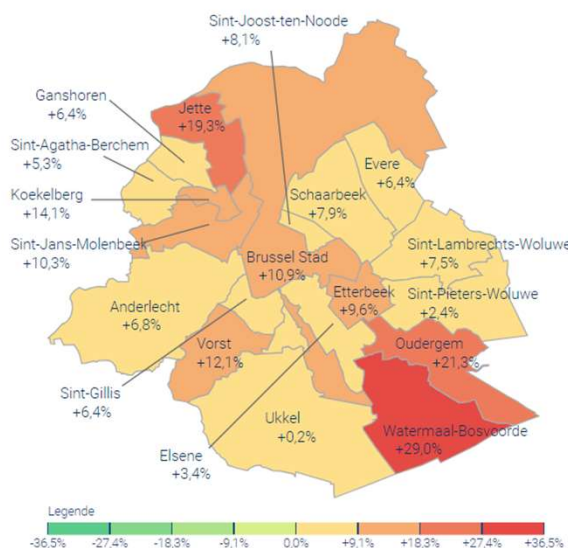
< 25 jaar
Overige

Brussel telt 10.530 werkzoekende jongeren zonder werk (eind september 2023)

Evolutie over 1 jaar van Niet-Werkende Werkzoekenden (NWWZ)
Leeftijd: < 25 jaar

September 2023

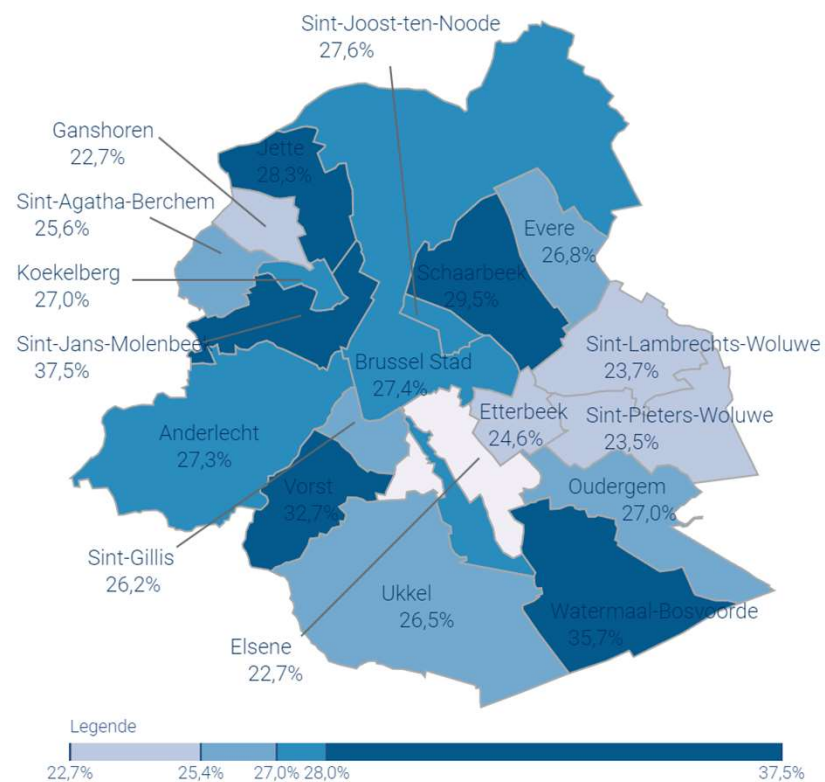
Brussels Hoofdstedelijk Gewest 10.530 | +9,1%

Werkloosheidsgraad
Leeftijd: < 25 jaar

September 2023

Brussels Hoofdstedelijk Gewest 10.530 | 28,1%

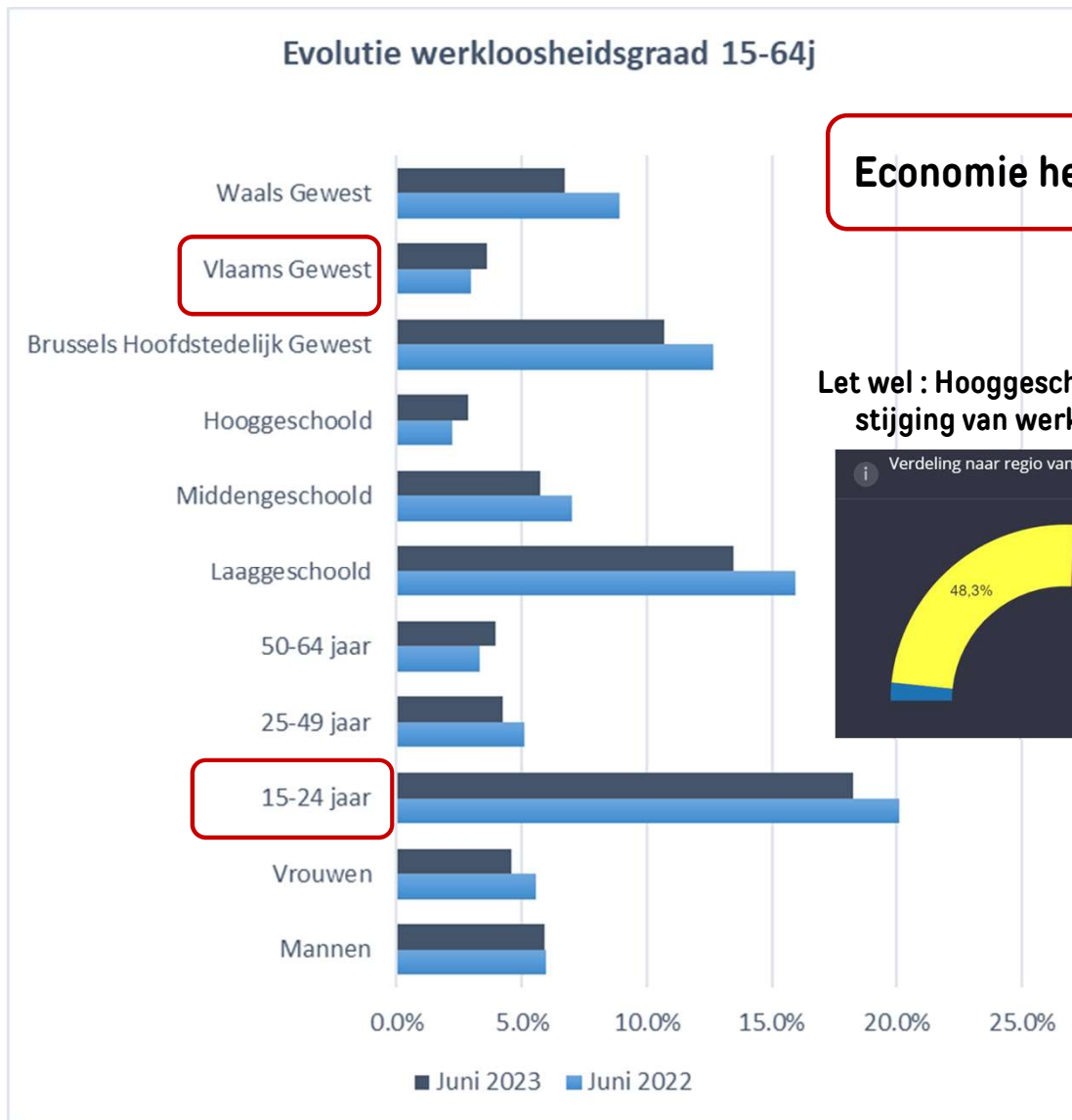

Werkloosheidsgraad het hoogst
in Noord-westelijke gemeenten -
kanaalzone=arme sikkels

Bron: [Viewstat](https://viewstat.be)

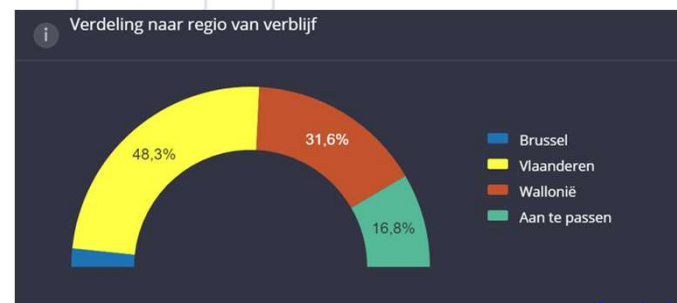
Een lichtpunt

Bij de meeste subgroepen zien we een positieve evolutie ten opzichte van vorig jaar

Economie herleeft

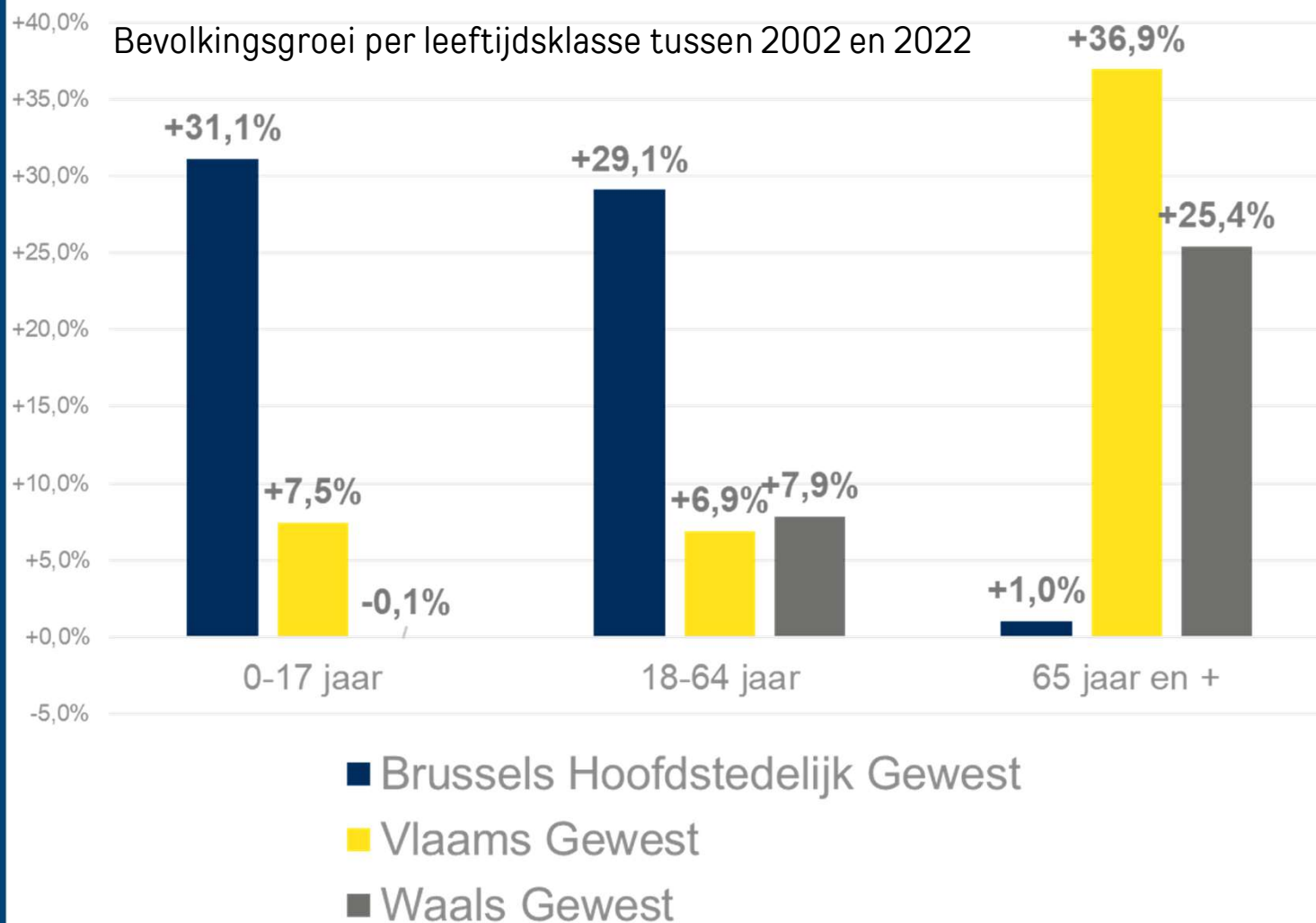
Let wel : Hooggeschoolde Oekraïners veroorzaken de stijging van werkloosheidsgraad in Vlaanderen

Bron: [Statbel](#)

Bron: [Statbel](#)

Oplossing voor
krapte is ook in
Brussel te
vinden

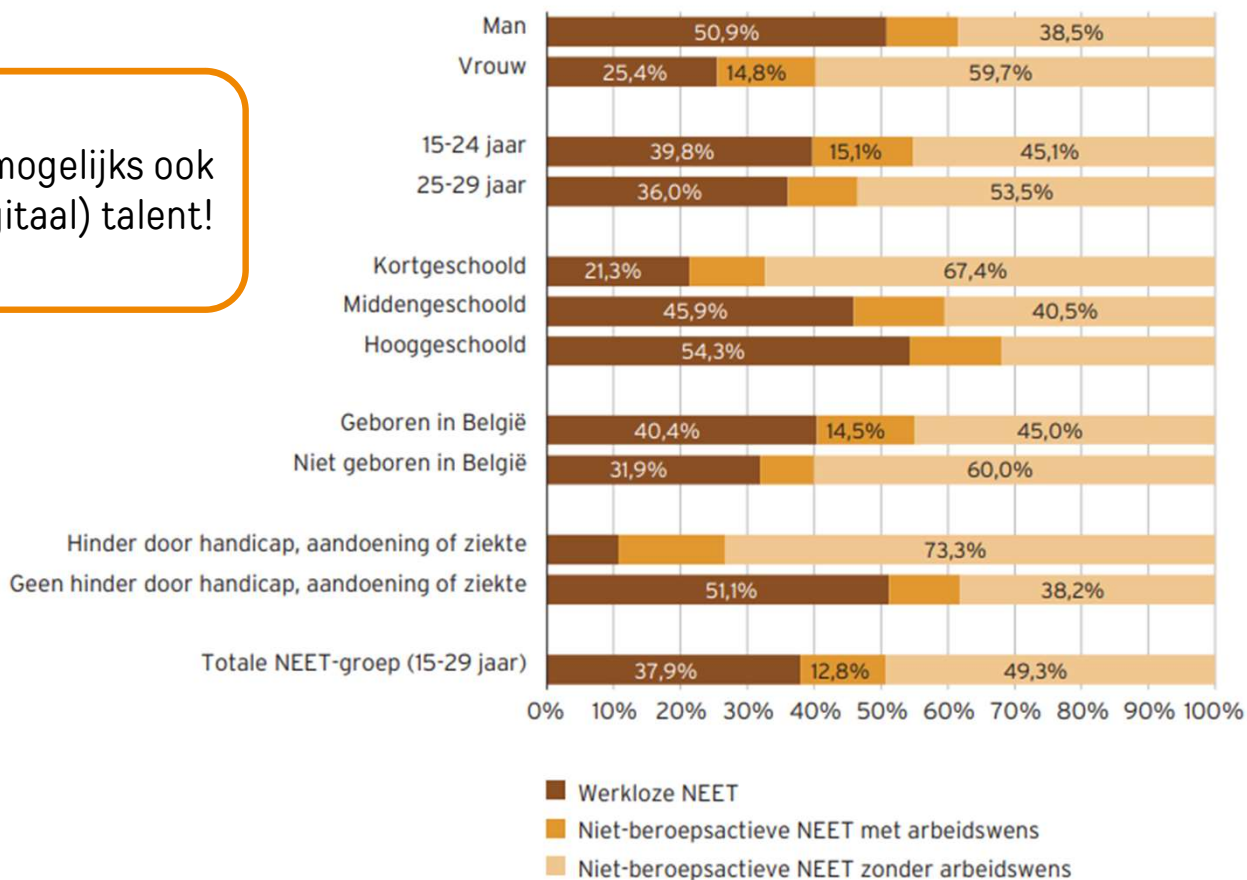

NEET-jongeren

Not in
Education,
Employment or
Training

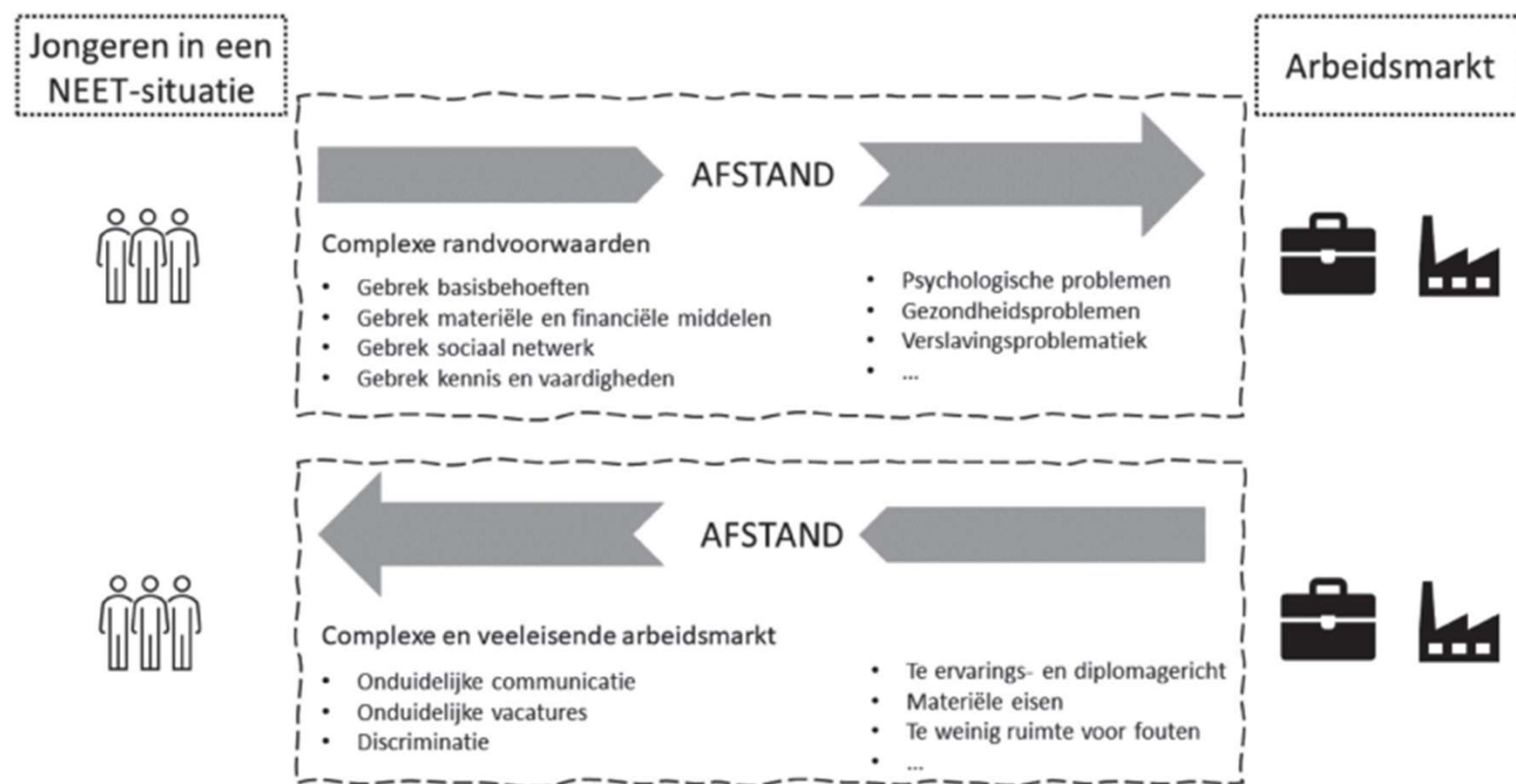
Kwetsbaar maar mogelijk ook
onontgonnen (digitaal) talent!

FIGUUR 5 \ Afstand tot de arbeidsmarkt bij NEET-jongeren (15-29 jaar) volgens arbeidsmarktpositie en achtergrondkenmerken (Vlaams Gewest, 2022)

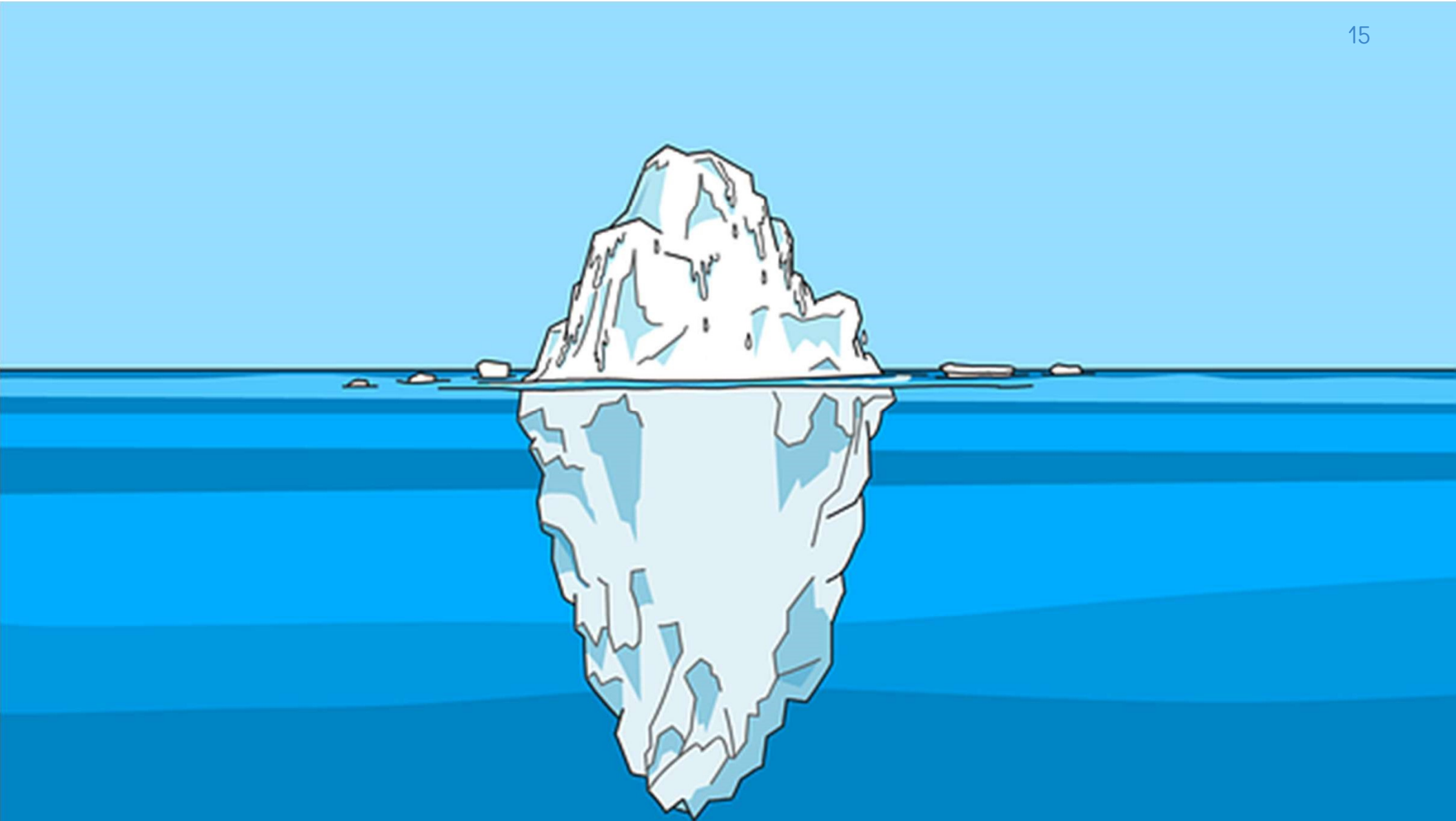
NEET-jongeren en de afstand die we delen

FIGUUR 1 \ De wederzijdse afstand van jongeren in een NEET-situatie en de arbeidsmarkt

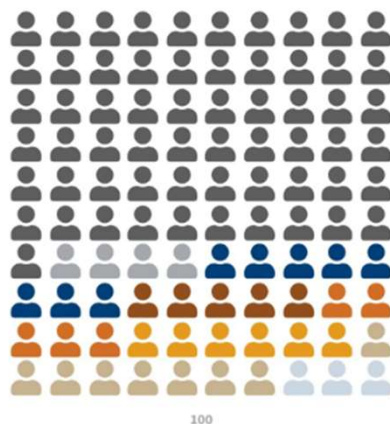
Waar is er nog potentieel?

Belangrijke groep niet (optimaal) aan het werk

Per 100 personen (20-64 jaar) zijn er ...

Brussels H. Gewest

- 65 aan het werk
 - 4 onvrijwillig minder werkuren
- 8 werkloos
- 27 niet-beroepsactief, waaronder
 - 5 zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
 - 5 arbeidsongeschikten
 - 6 huisvrouwen en -mannen
 - 8 studenten
 - 3 gepensioneerd en overig

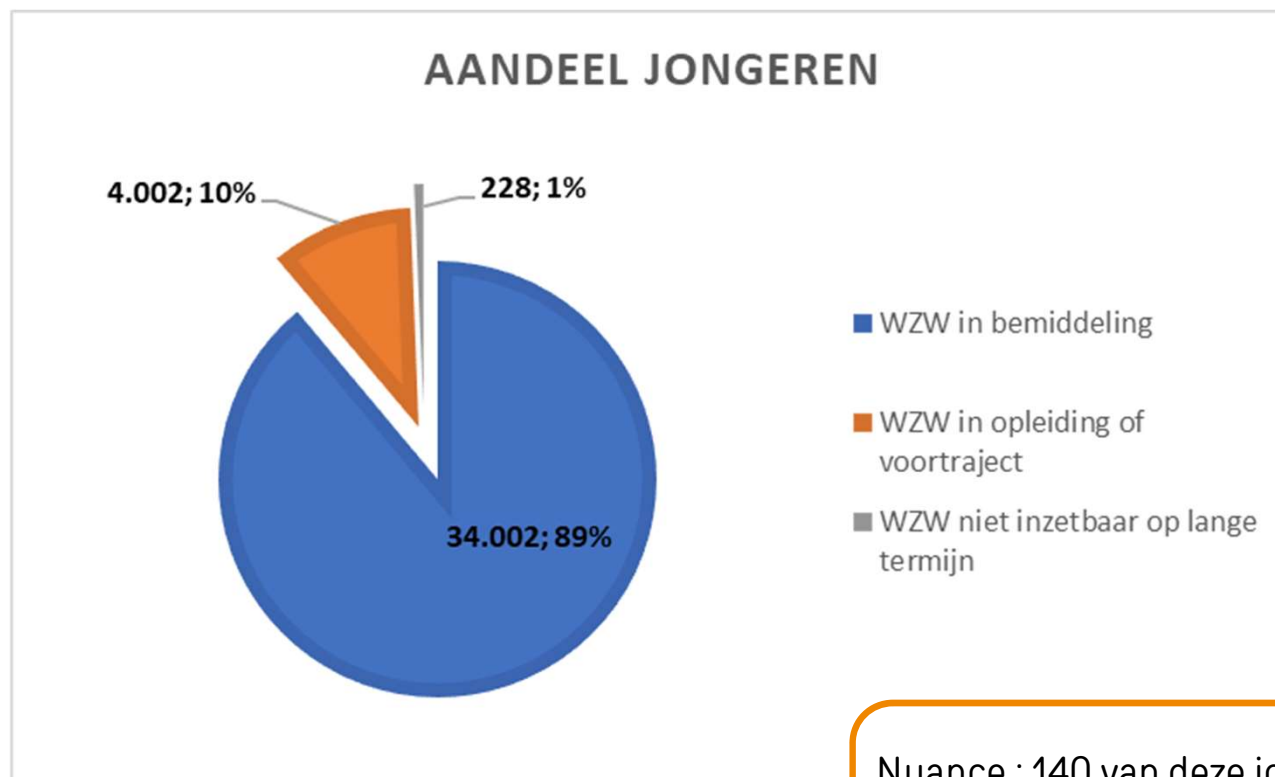
Vlaams Gewest

- 77 aan het werk
 - 3 onvrijwillig minder werkuren
- 2 werkloos
- 21 niet-beroepsactief, waaronder
 - 2 zoekend, beschikbaar of subjectief werkend/werkloos
 - 6 arbeidsongeschikten
 - 3 huisvrouwen en -mannen
 - 5 studenten
 - 5 gepensioneerd en overig

Werkzoekenden
zijn slechts het
topje van de
ijsberg...

89% van de 38.232 jongeren ingeschreven bij VDAB is in bemiddeling of momenteel “matchbaar” aan vacatures

Nuance : 140 van deze jongeren zijn eind september bemiddeld naar Sociale Economie

Knelpuntberoepen 2023 algemeen

Top 10

Verpleegkundige

Werfleider

Technicus industriële installaties

Schoonmaker bij mensen thuis

Bestuurder trekker-oplegger

Onderhoudsmecanici

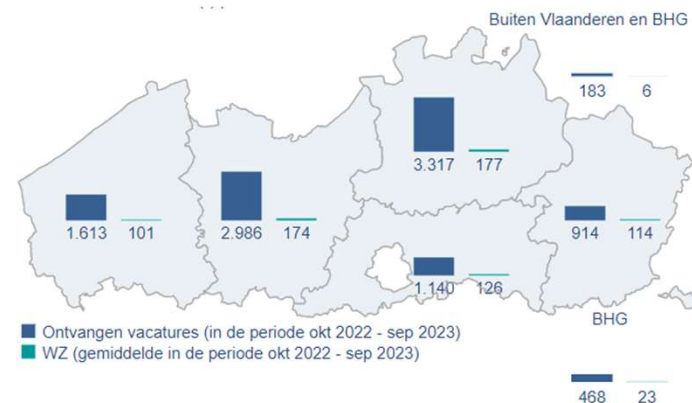
Calculator bouw

Medewerker in de fruitteelt

Boekhouder: Accountant - Belastingadviseur

Industrieel elektrotechnisch installateur

[Knelpuntberoepen 2023](#)

Onderhoudsmecanici

2.360 Ontvangen vacatures
(in de periode okt 2022 - sep 2023)

844 Openstaande vacatures
(einde sep 2023)

868 Werkzoekenden zonder werk in bemiddeling (WZ)
(einde sep 2023)

773 Werkzoekenden zonder werk in bemiddeling (WZ)
(gemiddelde in de periode okt 2022 - sep 2023)

[Beroepen in cijfers](#)

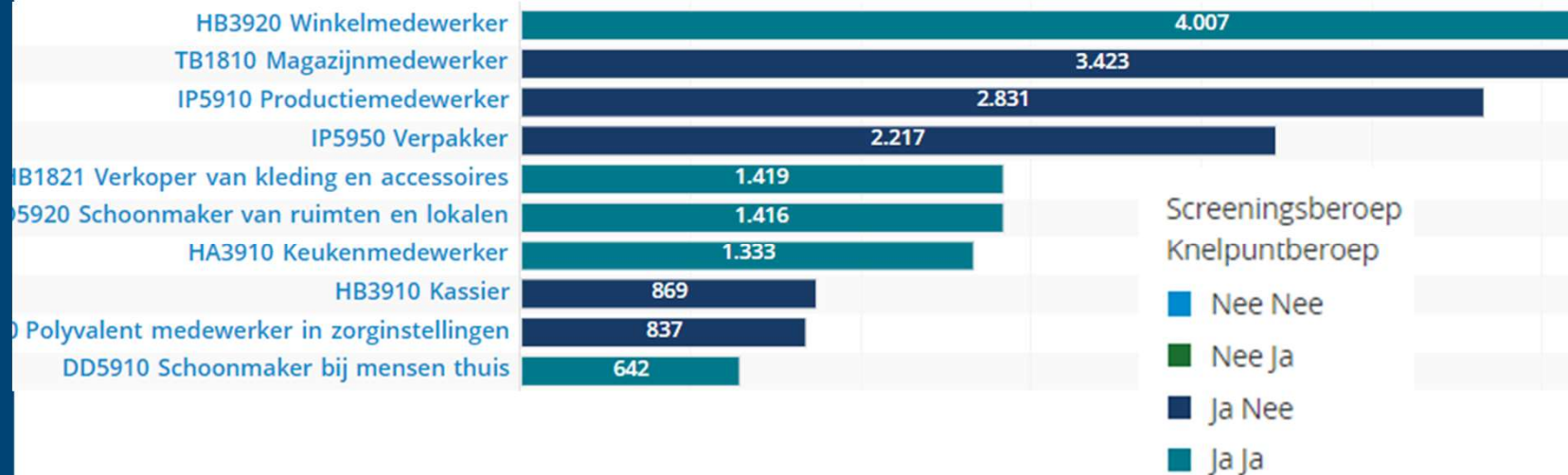
Er zijn veel meer mogelijkheden voor jongeren dan deze, steeds langer wordende, lijst.

Meest gekozen beroepsvoorkeuren bij laaggeschoolde jongeren

Beroepsvoorkeur

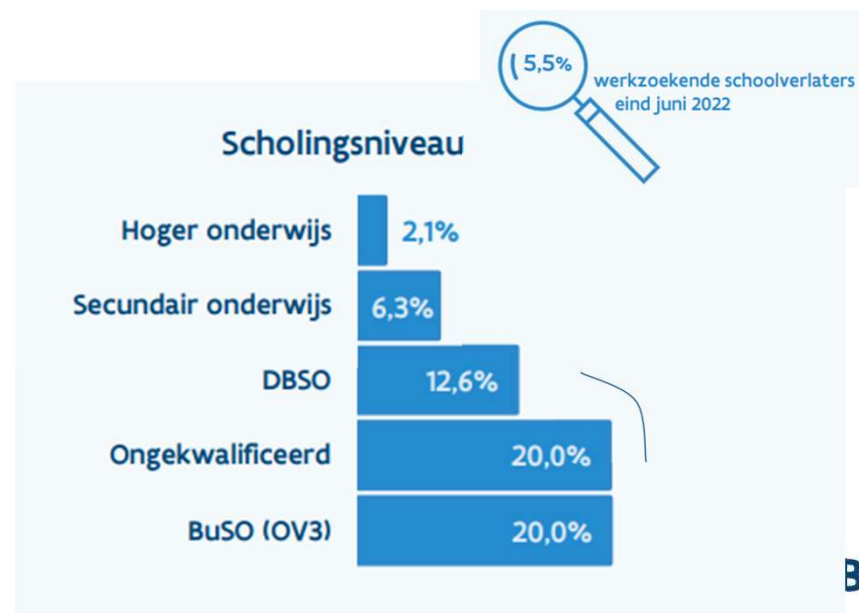
VS

Knelpuntberoep

**Knelpuntberoepen =
kanssenberoepen**

Beter voorkomen dan genezen

Wat is need to have en wat nice to have?

Schrik
werkzoekenden
niet af in
vacatures – leg
de lat niet te
hoog

21

- Kennis Nederlands
- Gevraagde ervaring:
 - 29% vacatures vraagt om meer dan 2 jaar ervaring
- Soft skills in vacatures:
 - gemiddeld 7,5 soft skills gevraagd
 - in 1 op 10 vacatures zelfs meer dan 10 soft skills

**21% van alle Brusselse werkzoekenden
geeft aan gemiddelde kennis
Nederlands te hebben. 6% heeft zelfs
goede kennis**

Bron: [VDAB ontcijfert, juli 2021](#)

Horecatrailer
VDAB

&

VDAB en Actiris
samen naar
Brusselse
werkzoekenden
en werkgevers
in de Vlaamse
rand

Bron: [Belgapress](#)

Er zijn ook mobiele opleidingen waar we zeker mee aan de slag kunnen! Ze zijn drempelverlagend

Het stadsbestuur van Sint-Niklaas en de VDAB gaan samen op zoek naar personeel dat in de horeca wil werken. Op maandag 16 oktober is er een jobbeurs in het stadhuis en de hele week staat er een 'horecatrailer' op de Grote Markt.

Bron: [Lenjobpourmoi.be](#)

Trends en take aways

Hoop?

- **Economie tussen 2023-2025 op groeipad**
- Extra instroom werkzoekenden kan **krappe arbeidsmarkt** & komende **pensioneringsgolf** babyboomers verlichten
- **Knelpuntberoepen** zijn blijvende opportuniteiten
- Zwakke(re) werkzoekenden versterken, maar ook...
 - ... blik **verruimen** ('niet-beroepsactieven')
 - ... actief aan de slag blijven, zo lang mogelijk ('loopbaandenken')
 - Brusselse jongeren verdienen ook aandacht

Online leermodule: '[Oriënteren met arbeidsmarkttools](#)'

Youth Guarantee

- richt zich op jongeren vanaf 15 jaar tot en met 29 jaar
- VDAB engageert zich om jongeren vanaf 18 jaar binnen de 4 maand na inschrijving een aanbod te doen naar
 - werkgelegenheid
 - opleiding
 - stage
- centrale rol van de VDAB-contactstrategie

Contactstrategie op maat van de klant

Digital first

- een online account en een dossier
- digitale tools om zelf aan de slag te gaan

Human digital

- Online of telefonische ondersteuning via Servicelijn.

Face-to-face

- meerwaarde via persoonlijk contact

Digital first

24/7 online dienstverlening

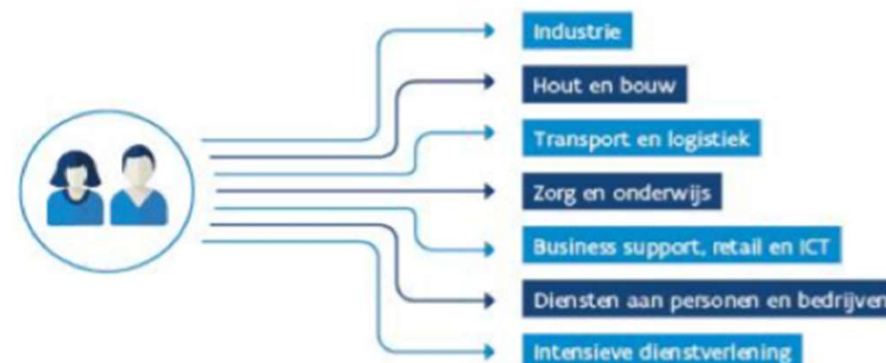
Human digital

Inschatting en actieve opvolging

Face-to-face

Persoonlijke begeleiding in de sectoren

Contactstrategie

Intensieve dienstverlening

Jongerenconsulenten

- Lokaal netwerk: één aanspreekpunt voor jongerenorganisaties/scholen/partners/...
- Inschatten van de noden en positie op de arbeidsmarkt van kwetsbare jongeren
- Samenwerking met partners
- Evaluatie van zoekgedrag naar werk (BIT - Beroepsinschakelingstijd)

Digital first
24/7 online dienstverlening

Human digital
Inschatting en actieve opvolging

Face-to-face
Persoonlijke begeleiding in de sectoren

Arbeidsmarktinfo Jeugdsector

MEER WETEN?

Knelpuntberoepen
Beroepen in cijfers
Arvastat
Arbeidsmarktverkenner
vdab.be/trends

arzu.cetin@vdab.be

Arbeidsmarktadviseur Intensieve dienstverlening

lebel Devos -
adjunct-coördinator opleidingenteam JES Brussels

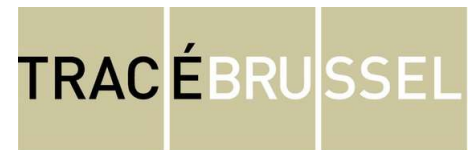
De jongere achter de NEET.

Sterk naar werk: NEET to know Brusselse jongeren op de arbeidsmarkt

Congres jongeren maken de stad – 16.11.2023

Aicha Bouharras

schakels naar werk

Inhoudelijke input van partners tijdens focusgroepen in 2022

Wie zijn de Brusselse jongeren?

- Jeugdwerkloosheidsgraad bij de Brusselse jongeren blijft stijgen
- Grootste slachtoffers van de crisissen veroorzaakt door coronapandemie, oorlog in Oekraïne
- Kwetsbare jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt
- Coronapandemie en digitalisering vergroot de afstand tot de arbeidsmarkt nog meer
- Brusselse institutionele complexiteit creëert drempels
- De veeleisende arbeidsmarkt, zoals de diplomavereisten, taalvoorwaarden, vervoer, administratie die erbij komt kijken

Jongeren onder de radar

- Grote afstand tussen Brusselse jongeren en officiële instellingen
- Sanctionering bij niet naleven van afspraken
- Ze bouwen geen rechten op
- Verdwijnen onder de radar
- De werking van instellingen zijn veel te formeel
- Succes = ESF-trajecten outreaching winnen vertrouwen in eerste fase

Specifieke doelgroepen

- Roma-jongeren en jongeren zonder papieren
- Beide groepen hebben een grote kloof met de samenleving
- De afstand tot de arbeidsmarkt veel groter
- Grote uitdagingen zijn de taal en de rol van bestaande instellingen
- Verdwijnen vaak onder de radar
- Jongeren in asielcentra mogen geen opleiding of taalles volgen

Mismatch met de arbeidsmarkt

- Jongeren hebben weinig contractuele ervaring
- Vaak ervaring in vrijwilligerswerk op speelplein/vereniging
- Weinig ervaring en gebrek aan kennis van de arbeidsmarkt
- Vacatures op de website van Actiris en VDAB bevatten weinig informatie, matchen wordt moeilijk.

Kloof met werkgever

- Grote bedrijven hebben vaak wel een beleid rond specifieke doelgroepen onthalen en integreren op de werkvloer.
- Voor kleine KMO's is het echter te moeilijk om zelf tijd en energie te steken in het aanwerven en opleiden van kwetsbare profielen.

Taaltrajecten

- Vele Brusselse jongeren beheersen noch het Nederlands noch het Frans goed
- Vacatures op de Brusselse arbeidsmarkt zijn vaak veeleisend betreft taal
- Vraag naar twee of drie talen vaak aanwezig in vacatures
vb: Verkopers en horeca medewerkers

Digitalisering

- Digitale noden bij jongeren zijn sterk uitvergroot door de corona crisis.
- Vergroot de digitale kloof tussen jongeren en de arbeidsmarkt.
- Gebrek aan (werkbare) ICT toestellen, internettoegang en digitale vaardigheden
- Beperkte kennis tot het gebruik van sociale media
- Digitalisering en robotisering in bedrijven veranderen jobs

First stage en SOCECO (inschakelingsbaan)

First Stage:

- Een voltijdse stage van 3 of 6 maanden
- Vergoeding: €200 bruto (onderneming) + stagevergoeding €26,82 bruto per dag
- Hoge eisen naar de stagiaire toe
- Vaak zware taken
- Voltijdse betrekking zonder opleidingsplan of mogelijkheid tot bijscholing

Soceco:

- Sinds 2021 kunnen ook NEET- jongeren instappen in SOCECO
- Bepaalde functie uitvoeren en niet van afwijken van de functie
- Jongeren zijn nog zoekend, weten niet altijd wat ze willen en kunnen
- Geen voortraject

Partnerschappen

- Beroep op partnerschappen om dichterbij werkzoekenden te staan
- Succesvolle samenwerkingen met vele trajecten en projecten
- Samenwerkingen gepaard met evaluaties
- Er heerst het gevoel dat gegevens gebaseerd zijn op kwantitatieve gegevens
- Waardoor succes van traject niet zichtbaar

Afstand tussen jongeren en overheidsinstellingen

- Er is veel verloop in personeel, waardoor kennis verdwijnt
- Afstand tussen overheidsinstellingen en medewerkers van partnerorganisaties
- Gevoel van weinig kennis over praktische werkingen en leefmilieu van Brussel jongeren
- Registreren in drie systemen is tijdrovend
- Te veel tijdelijke middelen (projecten), nood aan structurele middelen

Dank je wel voor uw aandacht

Vragen voor ons panel:

Meer weten?

- NEET to Empower
- NEET to Work
@Grenier
- NEET-corner
@Salle des Arches
- Talk VPG Jobcoachen
@Boudoir